

FOAIE

pentru

MINTE, ANIMA ŞI LITERATURA.

No. 13.

СЪМБЕТА 24. СЕПТЕМБРИЕ.

1838.

ДЪСКРИПЪНЪ ИСТОРИКО - ГЕОГРАФИКЪ
А ЧЕГЪЦЕИ Caput Bovis (КАПЪА БОВЪЛЪИ СЪЪ
ГЕРТИНА) АКЪРЪА РЪИМЕ СЪ АФЪЛЪ АН АПРО-
НЕРЪ ГАЛАЦЪЛАЪ. ДЕ ПАХАРНИКЪА Г. ГЕЪ-
ЛЕСКЪА ПРОФЕСОР ПЪБЛИКЪ ДЕ ИСТОРИЕ ШИ ФИ-
ЛОЛОГИЕ. ВЪЗЪТАТЕ АН ВЪРА АНЪЛАЪИ 1837.

МОНЕТЕ АФЛАТЕ АА ГЕРТИНА.

(К В П Е Т.)

ДЪН ТРЕЪЗЕЧЪИ ШИ ЪНА ДЕ МОНЕТЕ ТРИМИСЕ
АА КАБИНЕТЪ, ДЪН КАРЕ ЪНИЛЕ СЪНТЪ ДЕ АР-
ЪИНТЪ АЛТИЛЕ ДЕ АРАМЪ ШИ АЛТИЛЕ ДЕ АЛАМЪ,
НЪМАЪ ОПТЪ СЕ ПОТЪ ЧЕТИ, ЧЕЛЕЛАТЕ СЪНТЪ
АЖНАТЕ ДЕ РЪЦИНЪ.

1. Фаца ЪНЪА ДЕ АРЪИНТЪ МАРЕ КЪТЪ ЪН
ЧЪНЧЕРЪИЪ СКРИЕ АН ПРЪЪРЪА КАПЪЛАЪИ ТЪНС
ШИ КЪ ФАВОРИТЕ.

Traianus Augustus Cos. III. P. P.
АДЪКЪ ТРАИАНЪ АЪГЪСТЪА, КОНЪЛАА АА III.
ПЪРИНТЕЛЕ ПАТРИЕИ; ИАРЪ ПЕ ЧЕИАЛААТЪ ПАРТЕ,
СКРИЕ Moneta Aug. АДЕКЪ МОНЕТЪ АЪГЪ-
СТАНЪ СЪЪ АМЪРЪЗЪТЪКЪ, ПЕ КАРЪ СЕ ФЪ-
ГЪРЪЗЪ О ЗЪНЪ ШИ ПОАТЕ ЦЕРЕСА, ЦЪИНА АН
СТЪНГА О КОРНОКОПИЕ, ИАРЪ 'Н АРЪКЪТА О
КЪМЪПЪНЪ, СЪИМИЛЪРА КЪ СЪПРЕ ФЕРИЧЪРЪ АЪ-

КЪИТОРИЛОР ДАКО - РОМАНИЕИ ДОЪ СЕ ЧЕРЪ: АЪ-
КРАРЪ ПЪМЪНТЪЛАЪИ ЧЕЛЪИ МЪНОС, ЦЪИВИЛЪЦИА
ШИ ЦЪИНЕРЪ АРЕПЪЦЪЕИ, (МОН. Н. 1.)

2. ПЕ АДОЪА ДЕ АРАМЪ МАРЕ КЪТЪ ЪН
ДОЪЗЕЧЕРЪИЪ (zwanziger) СЕ ЧЕТЕЩЕ АМ-
ПРЕЪРЪА ВЪСЪТИ: Antoninus Augustus Pius
perpet. Cons. АДЕКЪ: АНТОНЪНЪ КЪВЪЛОСЪА
ПЕ ПЪРЪРЕ КОНЪЛАА. ИАРЪ ПЕ ЧЕИА ПАРТЕ АН-
ПОНА Augusta АДЕКЪ: МАНА АНЪЛАЪИ АМ-
БЕАШЪРАТЪ, АН МЪЖЛОКЪ СЕ ФЪГЪРЪЗЪ ЦЕРЕСА
АКЪРЪА СТАТЪЪ САЪ АФЛАТЪ АНТОКМАИ ЦЪИНА
АН СТЪНГА КОРНОКОПИА, ШИ КЪ АРЪКЪТА ФЪ-
КЪНА АКАЦИА ТЪРНЪНА АПТЕ ДЪНТЪРНЪ ВАС
ПЕ ЪН АЛТАРЪИЪ АНФОКАТЪ:

NB. АНТОНЪНЪ ПЪИЪС АЪ АМЪРЪЗЪЦИТЪ АН
ЪРМА АЪИ ТРАИАНЪ АА 138 А. Х. (МОН. Н. 2.)

3. ПЕ АТРИА ДЕ АРЪИНТЪ МАРЕ КЪТЪ ЪН
ЧЪНЧЕРЪИЪ СКРИЕ АН ПРЪЪРЪА КАПЪЛАЪИ. An-
tonius Divus. АДЕКЪ АНТОНЪИЪСЪ ЧЕА АНЪИ-
НИТЪ. ИАРЪ ПЕ ЧЕИА ПАРТЕ ДИВО ПЪО, АН-
ЪИНИТЪЛАЪИ КЪВЪЛОСЪЛАЪИ, ЪНДЕ СЕ ФЪГЪРЪЗЪ АМ-
ПЪРАТЪА ШЕЪЖНА ПЕ Sella curulis (ОКАЪИ)
ЦЪИНА АН СТЪНГА ЪН ФЪЩЕ, ИАРЪ 'Н АРЪ-
КЪТА РАМЪРА ВЪКТОРИЕИ. (МОН. Н. 3.)

4. ПЕ АЛТЪ МОНЕТЪ ДЕ АЧЕЛАШЪ МЕТАЛЪ
ШИ МЪРЪМЕ ПЕ ПАРТЪ ЪНАИ ЕСТЕ АНТИПЪИТЪ

φίγηρα Ἀμπρατῶν τῆς σὺν λαῶν σκρίε:
Antoninus Pius Augustus.

Ἰαρξ δε αλτз парте ὕνδε се φίγηρῆζε
Ἀμπρατῶν Ἀντρέγ, цίида Ἀн стянга
палма Викториѣ, ші 'н дрѣпта кѣмпзна скріе:
Pater Patriae. Cos. III. P. P.

5. Пе аѳинтѣ монетз де арѳинт се че-
тише Ἀμπреѳѳрῶν капῶλῶν. A. Philippus
Caesar Ἀ. Φίλιπ Цесар, іарз пе чеілаалтз
парте Iovi conservat. Ἰдікз лῆ Жоіе
ἀπρзторѳῶν, Ἀн міжлокῶν кзріа се фі-
гῶрῆзз ὕн взреат гол к'ῶн коїф Ἀн кап
ш' о тогз арῶнкатз пе спате ціида Ἀн
станга о ланче, іарз 'н дрѣпта о рѣмзрз
де Викториѣ.

NB. Ἀ. Φίλιπ аῶ Ἀμπрзцит ла 244 — 250.

6. Пе ашега монетз де метал гал-
бжн, маре кат ὕн доззечерѳ, ка ші ачеіа
пре карѣ поменеше Дом. Кантїмїр а фї а-
флат Мїрон Костїн нѣмїндῶ де араμз
галбжнз кῶ Ἰνскрїпція ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΣ,
Ἀμπрежῶрῶν капῶλῶν взрῶс, тῆς σὺν ші Ἀн
кῶнῶнат есте скріс кῶ літере гречеши.
ΑΥΕΜΙΟΝΑ ΦΙΟΛΙΠΠΟΣ ΑΥΤ. Іарз пе де
алтз парте: ΚΑΛΛΑΤΙΑΝΩΝ ὕнδε се фігῶ-
рῆзе о фемеіе ла пічоарїе кзріа стз пῶ-
гῶλ, Ἀн стянга цїне ὕн жῶг, ші Ἀн дрѣ-
пта ὕн тоїаг.

NB. Прекῶм політїа ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΣ
Ἀнсзмнатз пе монета Дог. Костїн асемїнѣ
ші політїа ΚΑΛΑΤΙΣ се афлз аῶпре Гео-
графїа веке Ἀн Дакіа Ἰβрелїанз де песте
Дῶнзре, ὕндїй Б҃лгарїа нѣмїтз дїн веіѳ
Mісіа ші а кзріа маре парте де лзкῶїгорї
сжнт пзнз астззі Ромжнї, че се зїк Де-
чїенї, адїкз Дачїенї кзчї ашѣ се нѣмїрз
Романїй ашезаци де Траїан Ἀн Дачїа аῶпз
че се стзрпїрз Дачїй маї наїнте мощенїй
ачестор цзрї.

Дїн Ἰнскрїпція аїстеї монете се поате

прѣпῶне кз веке політїе а Дачїей Траїене
ΚΑΛΑΤΙ Сѣῶ ΓΑΛΑΤΙ ар фї пост ΓΑΛΑΖΙ
ношрї де астззі. (В. Мон. Н. 6.)

7. Пе ашептѣ монетз де асемїнѣ ме-
тал ші мзрїме скріе Ἀμπрежῶрῶν εῶстѣй
φίγηрате кῶ пῶрпῶрз ші кῶнῶнз де лаῶрз.
ΑΥΤΚΜΑΤΡСΕ. ΑΛΕΞΑΝ.

Іарз пе де алта мнтро. ΠΟΝΤΟΥ ΤΟΝ
ΕΥΞ. Ἰдекз Мїтрополїа Ποντῶλῶν Вῶксїнῶ,
ὕнδε се фігῶрῆзз о фемеіе ціида Ἀн стянга
о корнῶкопїе, іарз 'ндрѣпта ὕн бас; сῶптѣ
пічоареле εї есте літера, (Δ) поате Дакіа
(В. Мон. Н. 7).

8. Ἰ опта монетз де ачелашῶ метал
ші мзрїме, аре пе о парте εῶста ὕнῆ пῶр-
пῶрат ші лаῶреат, скрїптῶра дїн прежῶр
нῶ се поате четї. Пе чеїлаалтз парте се
фїгῶрῆзз о фемеіе пе ὕн чере сѣῶ рен, а-
вжнῶ мжнῶ са дрѣптз рздікатз ка кῶм
ар вої сз се апере де ὕн взреат мліан
чї о алῶнғз воїнд с' о рзпѣскз, кареле
сѣмзнз кῶ Вркῶде лῶптжндῶсе кῶ амазо-
анїле. Ла капῶλῶ фемеіей есте літера (Δ)
поате Δ а чї а, ші 'нпрежῶр се четеше:
ΜΗΤΡΟ. ΠΟΝΤΟΥ. ΤΟΝ ΕΥΚΣ. Капїтала а
Πонтῶлῶν εῶχсїн. (В. Мон. Н. 8.)

NB. Ἀн ὕрма пῶрчедїрей меле дела Га-
лаці стрїкжндῶсе мереῶ темелїїле Кастелῶ-
лῶн, пела Септемврїе трекῶт с'аῶ маї а-
флат 3700 монете романе де арѳинт, каре
Ἀнсз нῶ с'аῶ пῶтῶт веде пзнз акῶма пен-
трῶ алї се пῶте фаче вре о дескрїере.

Кῶ ачестѣ Ἀнпреῶнз саῶ афлат маї
мῶлатε εῶкзци де статῶе де мармїрз, Ἀнтре
каре мжнῶ Зїнеї Ἰгїа адїкз а сῶнзтзцеї, со-
ція лῶн Вскῶлап зїнῶл медїчїней (дофторї) εї
есте аῶпре мзртῶрїсїрѣ Δ, Сκῶлпторῶлῶн
Францонї, карїле венїнда дїн Ἰталїа Ἀн тре-
чїрѣ са пела Галаці аῶ вїзїтат ачесте ло-
кῶрї, есте о арїстῶргїмз а векеїей.

Асфел вквцї де ідоли мїааще а мїнте
 эпоха анґлаї 342 д. Х. кжна Констанс
 фїїла марелї Констандїн ампрзціна ан
 Дачїа шї резїдкна поате ан Гертїна аґ
 ржнвїт асе сфврзма ідолиї темпаврїлор
 Романе.

Тоате ачесте монете шї фрагменте кжте
 се вор маї афла, трїмїціндаґсе де кзтрз
 вкнїї патріоці ан мжна кзрора вор ан-
 тра ла кабїнет, ґндї саґ трїмїс шї челе
 де маї сґс пшціне, се вор пвблїка прїн
 газетз шї літографїе, іар орїгїнааврїле се
 вор пзетра, пентрґ каре шї нація Романз
 шї авмк літератз лі ва кґноаще Хар шї
 мвлицемїре. Кжнд ал мїнтрїлк цїїндаґле ас-
 кґнсе вор зечк ан мормжнтате пїн ґн-
 геце ка шї пзнз акґма ан пзмжнт.

М О В І Л А Р З Е І Е Й.

Ан тречїрк мк пе аґнґз мобїла рз-
 бжїї (кґноскґтз ан Історїе пентрґ эпоха
 вкзтзлїе че аґ авґт апроапе де аґнса ма-
 релє Петрґ кґ Тґрчїї шї кґ Татарїї ла
 1710) вїзїтжндґо кґ ідеїе кз ам а вїде о
 сїмплаз мобїлз, мам кґпрїнс де мїраре
 кжнд мам вкзґт антрап ан о четате де
 пзмжнт. Ва се аґкзтґеце дїнтрґн зїаїґ
 скґ маї ккґр дїнтрґн вал де пзмжнт ан
 перїферїе де 90 стґнжїнї, ан мїжлокґла
 кґрїа се рздікз о мобїлз к' ґн дрґм де
 сґїт ан вкзрвґла єї преґм єсте ал Парна-
 целор, ачкґтз мобїлз кґ церкаланґла єї че
 паре кзї Сатґрн кґ ал сеґ інеа фїґґрат
 пре пзмжнт, мїаґ асоціат ідеїа четзцілор
 че фґчк Іварїї нґмїте Хаґа саґ Рїнґґрї
 Іварїче, кжнд пїн сґґа ашептк шї допта
 д. Х. антїнсеґе деспоція лор шї престе Дачїа.

Тзрїа ачешїї четзції де пзмжнт нґ
 пшцін єсте фаворїтз шї де позїціе локалз,

карк ан партк деспре рзсзрїт аре прзвд-
 аврїле малґрїлор Прґтґлаї, вкзціле шї де-
 сїмк авнчїлор, одїнїорз нерзевзтґте, пен-
 трґ карїле се пґтк андосі табере антреці,
 апзрате дїн партк кжмпвґлаї де нґмїта
 четате.

Іпотезґла дорз кз валґла де пзмжнт
 де каре се аґкґншїґрз мобїла, ар фї цз-
 ржнз сзпатз дїн мобїлз кґ прїлежґла кжнд
 одїнеорз сар фї фзкґт дїн іа сїлїтрз,
 ґрмкзз а фї неадевзрат, шї пентрґ кз нґ-
 сжнт добезї посїтїве ла асемїнк спґсґрї,
 шї пентрґ кз пзмжнтґла галезн арїнос
 че кґпрїнде ан сїне мобїла нґ єсте аґсґ-
 шїт пентрґ фачерк сїлїтреї, шї пентрґ
 кз асфел де мобїле скґ маїкїар форте
 рецз аварїче се афлз шї пе аїґрк ан Да-
 чїа шї ан Молдова шї се нґмекс кґ дрепт
 кґвжнт четзці де пзмжнт, апої шї аґнса
 мобїла рзбжїї се нґмече де кзтрз тґрчї
 Хан Тепесї адекз мобїла скґ фортереца
 Ханґлаї, карїле сар аґцелїе ал Іварїлор,
 нґмїт ан Історїе Хаґан.

А В Ф О Г І Д И З О О Л І Т В.

Ан тречїрк мк пїн Хґшї д. Спат:
 Грїгорїе Кґза дїрегзторїґла цїнґтґлаї Фз-
 чїїґла шї Інспекторґла Скоалїї пвблїче де
 аколе, акґрґїа зїлос патріотїк аґсоціт
 де фапте аґналогє аґ фост челе маї де
 апроапе мїжлоаче фзптґїтоаре спре ан-
 плїнїреа скопосґлаї вїтрпїеї амвзцзтґ-
 рїлор пвблїче, антрґ амфїїнцарк шї ан-
 темєерк ачелїї Скоале, нґмїтґла Борїґ ка-
 рїле спре ферїчїрк компатріоцілор сеї до-
 рїнд кґлївїрк шї моралїка ренащере а
 нації нґ прецетз а конфзптґї аґсґла шї
 а аґдзжнна пре чїї чї пзшеск кзтрз ас-
 мїнк скопос, кґ тот чеїа че стз ан пґ-
 терїле сале, атжт ан аґла 1835 мї аґ

АНКРЕДИЦАТ КЖТЕВА МОНЕТЕ РОМАНЕ ДЕ АР-
 ПИНТ, АФЛАТГ АН ПЗРЦИЛЕ АЧЕЛЕ, ПРЕ КАРЕ
 АГАМ ДАТ ЛА МЗЗЕШ КЖТ ШІ АН А.ІХА ТРЕ-
 КЖТ МІАШ АНКРЕДИЦАТ О ФОСІЛІЕ ЗООЛІТЗ
 АФЛАТЗ ДЕ ДЛШІ ПРЕ КАРК АМ ДЕНХСО ЛА
 КАБІНЕТША НАТШРАЛ.

АЧКЕТЗ ЗООЛІТЗ ЄСТЕ О МЗСК ДЕ МА-
 МЖТ АДЕКЗ ДЕ ВЛЕФАНТ ШРІЕШШ, МАРЕ ДЕ 6
 ПАЛМАЧЕ АН АШНГ ШІ КА ДЕ ТРІІ АН КЖРМЕ-
 ЗІШШ, ПЗСТРАТ ОСША ЕІ АН ФІІНЦА ЧК МАІ
 НАТШРАЛЗ, ДІН КЖТЕ МІ САШ ТЖМПЛАТ А
 ВІДЕ ПЗНЗ АКЖМА. ДЛШІ ДІРЕГЗТОРІША АФЛАН-
 ДУСЗ КЖ ТРЕБШІНЦЕЛЕ ЦІНШТШЛШІ ДЖС ДІН
 ХШШІ ЛА ФОСТША ТЖРГ, ІАР АКЖМА САТША
 ФЗАЧІІ, РЗМАС ВРЕДНІК ДЕ АНСЕМНАТ НЖ-
 МАІ ПЕНТРШ КЗ КЖ НЖМІЛЕ СЗШ АШ ВОТЕ-
 ЗАТ ПРЕ ТОТ ЦІНШТША, ТОКМАІ АН МАРЦІНК
 САТШЛШІ КЗТРЗ РЗСЗРІТ, ПЕ ШНДЕ КЖРМЕ ШР-
 ТША, АН ФШРІА РЗВЗРЗСРІЛОР ДІН АНША ТРЕ-
 КЖТ РЖМПЖНА МАЛША САШ ІВІТ НЖМІТА МЗСК
 АНТРО АДЖНЧІМЕ ДЕ ДОІ СТЖНЖІНІ АНМОР-
 МЖНТАТЗ АН АШТ ГАЛЕЖН.

а) ПЕНТРШ А ЖЖДЕКА КЖТЗ АШ ФОСТ МЗ-
 РІМЕА А ЧЕЛОР ВІЕТЗЦІ ГІГАНТІЧЕ ЧІ ЛІ СЕ
 ПЗСТРКЗЗ ОАСЕЛЕ АНКЗ ПЗНЗ АСТЗЗІ, ПЖ-
 ТЕМ ФАЧЕ АНАЛОГІЕ ДЕ ПЕ ВЛЕФАНТША АДЖС
 АН ІАШІ ЛА 1835 АКЗРШІА СКЕЛЕТ СЕ АФЛЗ
 АКЖМ АН КАБІНЕТША НАТШРАЛ ДЕ АІЧЕ. МЗ-
 РІМК МЗСЕЛІЛОР НЖМІТШЛШІ ЄСТЕ ДЕ 2 ПАЛ-
 МАЧЕ АН АШНГ ШІ ДЕ ШНША ШІ ЧЕВА АН
 КЖРМЕЗІШІ, КЖНА МЗРІМК МЗСЕЛІЛОР ДЕ МА-
 МЖТ СЕ СЖЕ ШІ ПЗНЗ ЛА ОПТ ПАЛМАЧЕ А-
 ДЕКЗ ДЕ О ПАЛМЗ ДОМНІСКЗ, ДЕ ШНДЕ ШР-
 МКЗЕ А АНКЕЕ, КЗ ПАТРШ, ВА ПОАТЕ ШІ
 ЧІНЧІ ВЛЕФАНЦІ ДЕ АІ НОШРІ АНТРОЛОКАЦІ
 АЛКЗТШІА ШН ВЛЕФАНТ ДЕ АІ ВЕКІМЕІ. ШІ ДАКЗ
 ВЛЕФАНЦІІ ДЕ АКЖМА СЕ АФЛЗ НАЦІ ДЕЛА
 10 ПЗНЗ ЛА 14 ШІ 16 ПАЛМЕ, ВЛЕФАНЦІІ
 АШМЕІ ВЕКІ ТРЕБШЕ СЗ ФІ ФОСТ НАЦІ ДЕЛА
 40 ПЗНЗ ЛА 56 ШІ 64 ПАЛМЕ АДЕКЗ

АПРОАПЕ ДЕЛА ЧІНЧІ ПЗНЗ ЛА ШАПТЕ ШІ Ш
 СТЖНЖІНІ КЖТ АР ФІ ЗІДІРК ШНЕІ ВІСЕРІЧІ
 НАЛТЕ.

в) АЖМ ДЕ АР ВІНІ АНТРЕБАРК 1) асе-
 мінк оасе ші АНТРЕЦІ ВЛЕФАНЦІ, РІНОЧЕРІ,
 ДІІ, ПАРДОШІ ШІ АЛТЕ ВІЕТЗЦІ АНСШІТЕ
 НЖМАІ ЗОНІЛОР ФЕРВІНЦІ, ЧЕ КАШТЗ АН КАІ-
 МІЛЕ АЧЕСТЕ АН КАРЕ АЗКЖІМ НОІ АСТЗЗІ ШІ
 МАІ ВЖРТОС АН ЗОНА РЕЧЕ ШІ АНГЕЦАТЗ А
 ЄМІСФЕРЕІ ВОРЕАЛЕ, ПЕ ШНДЕ СЕ ГЗСЕСК, ПРЕ-
 КЖМ АН РосІА ВЕРОПІАНЗ, АН СІБЕРІА ШІ
 АН ПЗРЦИЛЕ ДЕ КЗТРЗ НОРД АЛЕ АМЕРІЧЕІ,
 2) ДЕ ЧЕ АН АСЕМІНК МЗРІМЕ ШРІЕШЕ, 3)
 ДЕ ЧЕ СОШРІ ДЕ ВІЕТЗЦІ КАРЕ АСТЗЗІ НЖ
 СЕ МАІ АФЛЗ ПЕ ФАЦА ПЗМЖНТШЛШІ.

ЛА ЧК ДІНТЖЕ АНТРЕБАРЕ ПЖТЕМ РЗСРШН-
 ДЕ КЖ ДОЗ ІПОТЕЗШРІ: 1) АШ КЗ АЧЕСТЕ ВІЕ-
 ТЗЦІ МЖНАТЕ ДЕ АПА ДЕЛШЕІШЛШІ (ПОТОПШ-
 ЛШІ САШ АЦЕСТШІТ АН ПЗРЦИЛЕ ЄМІСФЕРЕІ ВО-
 РІАЛЕ ШІ САШ АМЖЛІТ ПЕ АІЧЕ, АМІРЕВНЗ
 КЖ ФАЦА ПЗМЖНТШЛШІ СПЗЛВІРАТЗ ШІ АН-
 ТРОЕНІТЗ ДЕ КЖМПЛІТІЛЕ ОРКАНЕ ШІ ПОХОДІЕ,
 ЧЕ СЖФЛА ДЕЛА СЖА СПРЕНОРД, ДРЕПТ КАРЕ
 ГЛОВША ПЗМЖНТШЛШІ НОСТРШ АРЕ АН ПАР-
 ТЕА НОРДШЛШІ СЕШ МАІ МЖЛТ КОНТІНЕНТ,
 ІАРЗ АН ПАРТК СЖДШЛШІ МАІ МЖЛТЗ АПЗ
 2) АШ КЗ НОРДША ДЕ АСТЗЗІ ПРЕКЖМ СО-
 КОТЕСК ГЕОЛОГІІ ОБСЕРВЖНА АНКЛІНАЦІА ЧЕ
 ФАЧЕ АКЖА МАГНЕТІК ДЕЛА ЛІНІА ПОЛШЛШІ
 КЗТРЗ РЗСЗРІТ АШ ПЖТШТ ФІ ОДІНІОАРЗ АЛТ
 ПЖНТ КАРДІНАЛ ПРЕКЖМ АПЖС, РЗСЗРІТ СШЗ
 КІАР СЖН ЛІНІА ЕКВАТОРШЛШІ, ШІ ЄСВАТОРША
 ДЕ АСТЗЗІ СЖБ НОРД, ШІ КЗ ПРІН ПРОЦЕСІЕ
 ОАРЕ КАРЕ, ПРЕКЖМ ФАЧЕ ПЗМЖНТША ПЗШІНА
 АНДЗРЗПТ АНДІАСТІМЗ ДЕ 2162 СТРЗМШТЗ
 ПОЗІЦІА СА КЗТРЗ СЖМНІЛЕ ЗОДІАКШЛШІ АН-
 КЖТ НЖ СЕ МАІ ФАЧЕ ПРІМЗВАРЗ АКЖМ АН
 ЗОДІА ТАЗРШЛШІ КЖМ СЕ ФЖЧК КЖ 3425 АН-
 НАІНТЕ ДЕ Х. НІЧЕ АН ЗОДІА БЕРВЕЧЕЛШІ
 КЖМ ПЕЛА 1263 А. Х. ААР АН ЗОДІА ПЕ-

цілор анчепна дела 877 д. Х. ші ла 3064 ва ажнче антр'а вкрзторїдлї со-котек зїк оаре карїї Геологї кз поате венї анкз одатз перїоддл знеї марї револуцїї а натрїї, кжнд оз се стрзмїте орїзон тацїа де астззї а сферїї нодстре, шї партк пзмжнтдлїї де сьб Пол ангрзшетз де змезеле шї плїнї де електрїсмї сьпвсе атднчк знеї клїме вжнде се ажнннз а дїсвзлї сжнл се з чєл плїн де пїтерї шї матерїї вегетале шї а продвче фрзптдрї мїннате, ка огорл чєл ангрзшет прїн стеркорацїе (гнвоїре) шї репаосл де маї мвдцї анї, рзмжїна нестоарсе ськвїрїле сале.

Да чк де адоа антреваре пентрл че се фї фост ан асемїнк мзрїме вїетзїїле атднчк шї аквма нї? се поате рзспннде прїн їпотезл: кз сфера шї фаца пзмжнтдлїї нострл Фечорлз ла анчепнчс, авжнд сжнл се з плїн де пїтерї шї матерїї вегетале анкентрате антр'жн мод шї град мвлат маї комплет шї маї десвжршїт кз каре мжна фзкзторїдлїї дзєз о анжестрасе сккз ка оз зїк ашк о ангрекасе шї атднче кжнд цзржна са аз влзстат мїннната вегетацие а Парадїсдлїї, кжнд мїнералїїле сале аз продвс кз пїтерк кзвжнтдлїї плзсмїторїл чєле антзї анїмале, кжнд мжна креатордлїї плзсмїї пре Ом дїн цзржна єї чк фечоркскз дзпре кїпжл шї асзмзнарк са ансфлєцїндлл шї анжестржндлл кз рацїе прїн карєл фзккз домн прєсте тоате, атднчк зїк аз пїтдт продвче ачкстз сферл фїїнцє шї маї марї ан зрзала лор шї маї вжртоасє ан анкентрацїа пїтерїлор фїзїче шї морале, і ан зрмарє шї маї андєлнн вєцїтоаре; іарз акжм прїн атжтк вєкзрї стоарсе де пїтерї шї матерїї шї аїднєз оаре кжм ан вжрєтз де взтржнєцє, зрмкзз але продвче, маї корчїге, маї мїчї, маї слає

шї маї пїцїн вїєцїтоаре; пентрл ачаста чєїа че рїдїка о сжннннз мжнз а прїмарлорї Оамєнї, фїї антжї нзскзцї аї пз мжнтдлїї, аквма дїабїє пот о сьтз, шї чєїа че кьцєта, жвдєка шї нзскочк антржн мїннст мїннчк знїа дїн ачєї оамєнї атжта де антреїї фзрз а вє кжнвоїнцїїлє шї знеатєлє їстор де акжм, знл дїн ачєцїа де сар афла ан ачєлє ампрежзрзрї, н'ар пїтк пзтржндє кьцєтжнд анї антреїї.

Пентрл ачкста скрїптлра не їсторїсцїє де гїгантїїлє продвккдрї але вегеталїлор, прєкжм де стрдгдрї че се пїрта де дої оамєнї ан пзржнннз, кжнд астззї н'абєм че дзчє антро сїнгзрз мжнз, де спїчє дїн карїїлє оз кзлєцк кжтє зн пжмн де грзвнцє, кжнд астззї де абїє лзжм кжтєва фїре, де манз сзїїоасз пloatз дїн чєрїл, прєкжм єра шї ачєїа а Пїондлїї нострл їсторїсїтз де Кантїмїр, кжнд астззї нжнє пїкз нїчї родз кжм кздк одїнїоарз, де оамєнї гїганцї атжт анїннчк потопдлїї кжт шї дзпнз ачаста прєкжм не їсторїсцїє скрїптлра де лзккїторїї пзмжнтдлїї жзрїнцїї, де фїї лїї внох шї врон, ал кзрора коворторїс єра Огс домнїторїдл, чєл че авк зн крїват де 9 коцї лзнг шї 4 лат, ан акзрїа мормжнт зїдїт апроап де Ієрссалїм ла 1670 сар фї афлат зн дїнтє че трзцк патрл фднцї шї жжмзтатє. Ѓсторїчїї профанї прєкжм Іродот нї їсторїсцїє де скєлєтл лдї Антєл, че сар фї дїсмормжнгат ан Мазрїтанїа, кз ар фї фост де 60 коцї де лзнг. Плініє скрїє кз прїн зн кзтрємжр дєскїзїндлє ан Крїт о Жїтлрз сар фї афлат зн скєлєт де 46 коцї, ан взтзлїа лдї Марїдс кз Тєлтонїї лжннз Аквє Сєкєтє се їсторїсцїє кз Рїга (Країл) нжмїцїлор варварї Тєлтодохзс ар фї фост зрїєшл,

Ніще сфінці єз мі се парз,
 Тоці ачеї ненорочіці:
 С' алерг антр'алор дьрере,
 Єзі мжнґжіє ші єє пажнґжнд,
 Єз пзтімеск ампрезньз,
 Анеказ кє єї рзбдґжнд.
 Єз 'нтінз мжна 'нтрє неказьрї,
 Єз мжнґжіє пре чеї сжрманї:
 Єзі амврзцішез кє міаз,
 Фіе кіар ш' ай меї дьшманї.
 Н'а гьстат дін фєрічіре,
 Дакрзмі чїне н'а вьрєат.
 Міла ші компзтімірѣ,
 Прїн лакрзмз с'аз афлат.
 Єзфлет бьн поате єз айєз,
 Дакрзмі чїне ва вьрєа;
 Ш' ал вїртьтеї темплє поате,
 Лєсне фюарте ал афла.

ШААЛА НЄГРЬ

(Імітаціє дін Я. Пьшкін.)

Ла шаала чєл негрє мз єїт ан тзчєре
 Ш' ал меє сьфлет рзче є немжнґзєат
 Пєнтрє кз дє жалє, дє кїн ші дьрєре
 Ва є сфьрзєат.

Астззі єє ла лєме а спьне воєск
 Пєнтрє чє прїчїнз асфєл пзтімеск.
 Кжндє єрам маї тжнзр, ізвѣкм кє дьлчѣцз
 О цїнґашз грѣкз кє пзрєл фьлмос
 Кє спрінчєне негрє, кє рьменз фьцз
 Ші трєп маздіос.

Кзчї атзнчѣ лєсне ан амор крєдѣкм
 Ші амзрзчзнѣї анкз н' о цїѣкм.

Іскьсіта фатз ші а са ізєїре
 Я єї кзтзтєрз чє анфлзкзра,
 Сїнґєрєл меє вїне ш' а мѣ фєрічіре
 Пє лєме єра.

Дар єтаторнічїє фост' а пє пзмжнт?
 Крєдїнца є борєз: аморєл, кєвжнт.
 Антр'єна дїн зїлє, пофтісєм ла масз
 Вжцїва бьнї прїєтїнї, кє карїї шззїнд
 Мз сїмцѣкм фєрічє, ла грѣка фрємоєєз
 Гжндєл меє фїїнд.

Єзчї дє зїлє негрє грїжз нє пьртам,
 Ші ненорочїрѣ нїчї нє о вїсам.
 Іат' єн мжршав ждов вїне ші 'мі шоптєцїє
 Грѣка та, єтзпжнє, ч' атжта ізвєцїї
 Тє вїндє пє тїне ші тє вївлєнєчє,
 Іар тє нїчї гжндєцїї.

Єє 'їам дат лєї аьр ші 'лам єлєстємєт,
 Ші ал меє кє крєдїнцз рєвєл ам кємєт.
 П' армзєарєл ацєр єзрїїє кє грзвїре,
 Ш' лєзєндєїї фрєєл, ка вжнтєл євєрам,
 Н'ам сїмцїт нїчї жалє нїчї мїлостївїре,
 Ка піатра єрам.

О негрєз окїї 'мі аь пайнжїнїт
 Ші анґєцєл морцїї дє тот м'а слєїт.
 Дар кжндє касє грєчїї зьрїїє дє дєпартє,
 Єлєвїрз кєрєжєл ші пьтєрѣ мѣ;
 Єбор, ажнґ, дєскалєк рзчє ка ла моартє
 Ші антрє ла єа.

О ваї! о дьрєре! о кїн нєдєскрїє!
 Вьзз; аєвѣ оарє саз єстє вр'єн вїє?
 Вьззїє фьрзлєцѣ, вьззїє пжнґзрїє!
 П' єн армѣн ан брацє цїнѣ єтрєнє ла сжн,
 Ш' алор вьззі ліпїтє арзта сїмцїре
 Нємаї прїн євєпїн.

Ізте ка зн флурер паловла ам сокс;
Ловіѣ! — капла лор с'аѣ првзвалт жос.
Апоі алор трѣпѣрї кзакжнд ан пічоаре
Прівѣм а фетицеї кїпѣ чєл пзкѣт
Гѣрїцаѣ дескїсз черѣ сѣрѣтаре
Ш' антр'ачєл мїнѣт.

Атѣнчї де пе капѣтї шалѣл ам лѣат
Ш' ам шєре ан тѣчєре оцєлѣ ѣнкѣнтат.
Тот анкѣ цїѣ мїнѣте рѣга єї дѣїоасз,
Шї чє фєл дїн ранѣї сѣнѣе гжлгжїа!
Д' акѣм сѣ сѣрѣшїрѣ Грѣкка чѣ фѣрѣмоасз
Ш' аморѣл кѣ єа!

Д' акѣм пєнтрѣ мїне зї сєнїнѣ нѣтї;
Кѣї сѣ'мї сѣѣѣѣ дѣррѣк? Амор с'арѣт, кѣ'ї?
Ровѣл лѣз ѣндатѣ трѣпѣрїлє ѣн сѣпате
Шї кѣм алє мопцїѣ ѣмєрї с'аѣ арѣтат
Мєрсе, шї ан апа дѣнѣрїї сѣпмате
Вл лєа арѣнкат.

Ах! кѣ ал Грєчїї трѣпѣл ан вал ангропат,
Ш' а мѣ бѣкѣрїє с'а акѣфѣндат!
Нїчї чѣс, нїчї мїнѣтѣ нѣмаї ам д'атѣнчє
Д' амор, де одїхнѣ шї нѣмаї де кїн,
Нѣмаї ам окї нєгрї сѣ маї сѣрѣт дѣлчє
Вїаца 'мї є сѣспїн.

Ла шалѣл чєл нєгрѣ ан тѣчєре кат.
Шї трїстѣл мєѣ сѣфлєт є нємжнѣїат.

К. Нєгрѣццї.

ДРВПАТѢ СТРАШНІКЪ

(Severa.)

Ѣн Араб вєнї шї сѣ арѣнкѣ ла чєнѣн-
кїї Сѣлтанѣлѣї пажнѣндѣсѣ пєнтрѣ сїл-

нїчїа чє о лѣ фѣкѣт дої нєкѣноскѣцїї ан кѣсѣ
лѣї. Сѣлтанѣл мѣнїндѣсє фоарѣе, порѣнчї
ка сѣ сѣ стїнгѣ лѣмїнѣрїлє (ан дїбанѣл
де жѣдѣкатѣ) шї дѣѣкжндѣсѣ анїнѣте
вїновѣцїї сѣ лї сѣ лнѣлѣѣє капєтєлє ан
манѣлє апої сѣ сѣ ѣчїдѣ кѣ сѣвїа. Вк-
сєкѣцїа сѣ фѣкѣ. Сѣлтанѣл порѣнчї сѣ сѣ
апрїнѣзѣ фѣклїлє, прївї ла трѣпѣрїлє вїно-
вѣцїлор шї рїдїкжнд мѣнїлє сѣрє Чєрїѣ мѣл-
цѣмї лѣї дѣмнєзєѣ. „Чє вѣнѣтатє аї прїї-
мїт ан ачєст чєас зїсѣ лѣї лїзїрѣл, кѣчї
мѣлѣцѣмєшї чєрїѣлѣї?“ — лїзїрѣлє рѣсѣпѣнєсѣ
Сѣлтанѣл, єѣ авєам прєпѣс кѣмкѣ фїїї
мєї сѣнт фѣкѣторїї ачєстїї сѣлнїчїї; ачє-
сѣта фѣ прїчїна де ам фѣкѣт сѣ сѣ стїнгѣ
лѣмїнѣрїлє шї сѣ сѣ акопєрє капєтєлє ачєстор
фѣкѣторїї де рїлє; єѣ мѣ темєам кѣмкѣ
драгосѣтєа пѣрїнѣаскѣ мѣ ва фѣчє сѣ кѣлк-
дрєпѣтѣтєа кѣ карє сѣнт дѣторїѣ сѣпѣшї-
лор мєї. Жѣдєкѣ, лѣ кѣвїнєсѣ ка сѣ мѣл-
цѣмєск єѣ чєрїѣлѣї, кѣчї мѣ афлѣ дрєпїт,
фѣрѣ сѣ фїѣ ѣчїгѣторїѣ де фїїї мєї.“

Чєл маї вѣтрѣн шї чєл маї вє-
стїт Цєнєрѣл дїн лѣмє. Фрїдєрїк чєл
мѣрє. Країѣл Борѣсїї трїмїсѣ чєа маї дїн
ѣрмѣ скрїсоарє асѣ кѣтрѣ Вашингѣтон їс-
бѣндїторїѣл лїбєртѣцїї рєпѣлїчїї Стѣтѣ-
рїлор ѣнїтє ампротїва Брїтанїї сѣпѣт ачєст
адрєс: Цєнєрѣлѣл чєл маї вѣтрѣн дїн Вѣ-
ропа кѣтрѣ Цєнєрѣлѣл чєл маї вєстїт дїн
лѣмє.

Ної фїїнд кѣ нєам нѣскѣт, мѣрїм; ка-
пєтѣл сѣ ампрєѣнѣ кѣ анчєпѣтѣл.

Manikua.